

הנדון:

מי שמסר את הודעת הכזב, הציל את המדינה!

איזה מדל!

אפריקה במישטר הגיועני הלבן, סופר ציוני מפורסם, בן הכט, אמר בימי מלחמת המחתרת העברית: "בכל פעם שנהרג חייל בריטי כפלסטינה, יש לי חג בלב".
אולם דעת-הקהל העולמית מתייחסת בשלילה רבה לחטיפת-מטוסים ולפיגועים בנמלי-תעופה.
 משום-כך החליט יאסר ערפאת להפסיקם ב-1974, וחזר על כך ב"הצהרת-קאהיר" לפני כמה חודשים.
דעת-הקהל היא שגרמה להפסקת הפיגועים יותר מאשר הפעולות של כל שרותיה-ביטחון גם יחד.

טענה שניה אומרת שאנחנו מוגנים היטב, ועל כן אין ממה לחשוש.

אני תמה על חוסר-האחריות של האומרים זאת. אין הגנה מושלמת, ולא תיתכן כזאת. מטוסי אל-על מוגנים היטב, אך גם עשר מוזות אינן מבטיחות להם הגנה אלוהית. קל וחומר מטוסי החברות האחרות, המקיימות את הקשר בין ישראל והעולם. עד היום לא פעלו האירגונים הפלסטיניים נגד מנהיגים ישראלים בולטים, המסיירים בחו"ל. יש להניח שאנשים אלה מוגנים היטב, אך הגנה זו מוגבלת גם היא מטיבעה. כבר נהרגו בעולם אישים פוליטיים, שהיו מוגנים היטב. טענה אחרת קשורה בגודל המטוס. לפי חוכמה זו, לא פגענו בתעופה האזרחית, מפני שזה היה מטוס קטן.
בעולם מבחינים בפיגועים שונים וביניהם מטוס אזרחי. עד כה לא היתה קיימת הלכה האומרת שאסור לחטוף

נה הסקום הגדול של השבוע: קהילת-המדועין של ישראל לא נבשלה.

זה מה שקרה באמת: שרות-המדועין ידעו כי יצחק רבין רוצה לחטוף מטוס, ובו כמה מראשי האירגונים הפלסטיניים. הם מסרו לרבין ביוזעין ידיעה כוזבת — כאילו במטוס הלוכי המסיים הזה ימצאו אבר-מוסה, ג'ורג' חבש, נאפי חוותמה ואחמד ג'יבריל.
 כך שוגרו מטוסי חיל-האוויר כדי לייט רווקא את המטוס הזה בשמי הים התיכון.
 מתוך פטרויטיוס טהור, היו ראשי קהילת-המדועין מוכנים להסתכן בפגיעה ביוקרם, ולהציג את עצמם לעיני העולם כמי שאחראים לפאשלה גדולה.
כל זה כדי למנוע פאשלה הרבה יותר חמורה: חטיפת המטוס הנכבד.

דעת-הקהל תהיה שונה לגמרי, אם תצטייר ישראל כמדינה טרוריסטית, המשתמשת באותן השיטות כמו הטרוריסטים הלוחמים בה.
 אם יתקבל הרושם שיש כאן מילחמה בין שתי כנופיות-טרור, תהיה דעת-הקהל — במיקרה הטוב ביותר — ניטראלית. מכיוון שיששראל חוקה יותר, עלולה דעת-הקהל לצדד דווקא בצד השני, לכן אין איוולת גדולה יותר מאשר פריצת המיסגרת של החוקיות הבינלאומית.
 אבא אבן אמר השבוע שיש פאראדוקס בכך שבאים אלינו בשם החוקיות הבינלאומית, כדי להרתיע אותנו מלבצע פעולות נגד טרוריסטים הפוגעים בחוקיות הבינלאומית.
 (אבן מתח ביקורת אחת בלבד על הפעולה: שלא הצליחה ללכוד את "ראשי המחבלים". אילו הצליחה, כך רמז, היה הכל בסדר. אבן מתגלה שוב כציפור מיוחדת במינה: מרחוק הוא דומה ליונה, אך מקרוב זהו עוף שונה לגמרי.)
 אכן, יש כאן פאראדוקס. אבל הוא הפוך:
מי שמעוניין בחוקיות הבינלאומית, אל יתן את ידו לשבירתה.
 מי שמעוניין שהעולם יגנה את הפוגעים בחוק הבינלאומי, ויעזור בחיסולם, אל יבצע בעצמו פעולות כאלה.
אחרת הוא כורת את הענף שעליו הוא מבקש לשבת.

הנוסעים הסורים חוזרים למטוס המיורט

מטוס אזרחי גדול, אך מותר לחטוף מטוס אזרחי קטן. זהו באמת חידוש.
 ארשה לעצמי שלא להתייחס כלל להתחכמויות האינפנטיליות שנוצרו בבית-היוצא של השר חיים קורפו. כאשר יגמרו המישי פטנים בעולם לצחוק, וירקו את הטענות האלה לסל-הניירות, ואולי יתלו אותן על הקיר, כחומר היתולי.

השאלה היסודית היא: האם מעוניינת ישראל בקיום החוק הבינלאומי לגבי התחבורה באוויר ובים, או לא?
רק מצביא טיפש בוחר בשדה-הקרב המעניק את כל היתרונות ליריבו, והשולל את כל היתרונות מעצמו.
 בשדה-הקרב של הטרור נעלמים רוב היתרונות שיש למדינת ישראל, כגוף ממלכתי, וניתנת ההזדמנות הגדולה ביותר למשאבים המוגבלים העומדים לרשות האירגונים הפלסטיניים. נסוליאון אמר שכדי להבין את ההיסטוריה של עם, די להעיק מבט במספה. הוא הדין לגבי האינטרסים שלנו. די להעיק מבט במספה כדי להבינם.
 אנחנו מנותקים מן המרחב שבו אנחנו שוכנים. מלבד מצריים, עורק-חיים ארוך ופגיע מחבר אותנו עם אירופה, ומשם עם העולם כולו. עורק זה, המוביל מחופי ישראל לאתונה, לרומא והלאה, עובר לאורך 1200 הקילומטרים של החוף הלוכי, במרחק של כמה מאות קילומטרים ממנו.
 בים התיכון שורצים כוחות רבים, מהם העויינים לישראל. יש בו צי אמריקאי, היכול לעזור לפעולותינו, אך יש בו גם צי סובייטי, העלול לעזור לצד השני. לחוף הים התיכון שוכנות מדינות ירדניות, כמו איטליה וצרפת, אך גם מדינות אויבות, כמו סוריה ולוב.
אם תתחיל מערכת-טרור טוטאלית בים התיכון ומעליו, יהיה מצבנו רחוק מלהיות נוח.
 אין לנו שום עניין במערכת כזאת. יש לנו עניין רב למנוע אותה. דעת-הקהל העולמית היא אחר המכשירים לכך.

ש לעניין היבט נוסף. הוא נוגע לדעת-הקהל הערבית והפלסטינית.
 כיום נחשבים כל ארבעת המנהיגים של אירגוני-הטרור כמי שמכרו את נישמתם לסורים. הרוב העצום של העם הפלסטיני נאמן ליאסר ערפאת, ורואה בארבעה פורשים, אנשים שהוציאו את עצמם אל מחוץ למחנה. הם מהווים איבר מדולדל. גם ברחבי העולם הערבי ירד מעמדם של הארבעה מאז הפילוג כאש"ף. סוריה ולוב אינן פופולאריות במישפחה הערבית, וסוכ' ניהו עור פחות.
אך חטיפת הארבעה, ועל אחת כמה וכמה העמדתם לדין בישראל, היתה בהכרח מלכדת סביבם את כל הפלסטינים וכל הערבים.
 כמו כל מישפחה, מלכתחילה מיישפה הערבית כאשר מישוה מבחור תוקף את אחד מבניה — גם כשהוא בן סורר. זה כבר הוכח כאשר איים רונלד רגן על מועמר קדאפי.
 אילו הצליחה הפעולה הישראלית, היו הארבעה הופכים לגיבורי העולם הערבי. גם יאסר ערפאת היה נאלץ להתייצב לימינם, ויתכן כי הפילוג באש"ף היה נרפא. לטובת הקיצונים מצריים לא היתה יכולה לעמוד מנגד, וגם לא סעודיה וירדן. הן היו נאלצות לתמוך בסוריה ובלוב.
כל יחסיה-כוחות בעולם הערבי היו משתנים (המשך בעמוד 20)

בדרך כלל, כאשר באה ממשלה להחליט על פעולה כלשהי ועל אחת כמה וכמה כשזו פעולה חשאית, בשטח הטרור או הריגול — עליה להציג לעצמה ארבע שאלות:
 ראשית: מה יהיה הרווח במיקרה של הצלחה?
 שנית: מה יהיה הנזק במיקרה של כישלון?
 שלישית: מהם סיכויי ההצלחה והכישלון?
רביעית: האם הנזק הכרוך בכישלון שקול כנגד השכר הכרוך בהצלחה?
 למשל: אילו נשאלו שאלות אלה לפני שהופעל ג'ונתן פולארד, לא היתה פרשה זו מתרחשת כלל. היה ברור כי סיכויי הכישלון גדולים, וכי הנזק הכרוך בכך עולה לאין שיעור על כל רווח שניתן היה להפיק מן ההצלחה.
 בפרשה של יירוט המטוס הלוכי לא נשאלו שאלות אלה כלל. לא היה מי שישאל.

אילו נשאלו, היתה מתקבלת תשובה מסתיעה: במיקרה של כישלון יהיה הנזק חמור. במיקרה של הצלחה, יהיה הנזק חמור שיבטתיים.

אילו הצליחה הפעולה, וארבעת המנהיגים הפלסטיניים (או אחרים מהם) היו נלכדים, איזה מצב היה נוצר?
 ממשלת-ישראל היתה אז צריכה להחליט אם להעמיד את החטופים לדין, או להחזיקם כמעצר מינהלי בלתי-מוגבל. מה היה קורה הלאה?

לכל אחד מארבעת המנהיגים יש אירגון משלו, ובו מאות או אלפים של לוחמים קנאיים. כל הארבעה מוחזקים בעולם הערבי כמנהיגים פוליטיים חשובים. הם אישים בעלי מעמד בינלאומי. כל הארבעה נהנים מחסות השלטון הסורי, ולפחות אחד מהם (חוותמה) גם מחסות סובייטית ישראלית.
אילו הובאו לישראל, היו רועדות אמות-הסיסים.
 לוחמי האירגונים האלה היו רואים בשיחרור מנהיגיהם משימה קדושה.

היתה נפתחת מערכה עולמית של מעשי-טרור, חטיפות, יירוט מטוסים ואוניות ולקחת בני-ערובה בכל דרך שהיא. שום ישראלי בעל-שם, שום אורח חובבני, שום נבל, ואולי גם שום יהודי חשוב בעולם כולו לא היה יכול עוד ללכת בחופשיות. עובדי שגרירויות, צוות-אוויר וימאים, ח"כים נודדים, ראשי-קהילות וגם סתם תיירים ישראלים היו מהווים יעדים.

מערכה זו היתה נהנית מחסות הממשלה הסורית. שהיתה מעמידה לרשותה את שרותיה הדיפלומטיים והחשאיים. כך, כמוכך, גם לוב. גם שרותים סובייטיים היו עלולים להיכנס לפעולה כדי לשחרר את חוותמה ותבש.
הדבר היה מביא להשלמה בלתי-נסבלת. ישראל היתה מגיבה, ולבסוף היו הדברים מזכרחים להידרדר לקראת מלחמה גדולה.

הקורבן הראשון של מערכה זו היה אחד מעמודי-התווך של הכלכלה הישראלית: התיירות לארץ. היא היתה נפסקת כמעט כליל אחרי חטיפתם של שניים-שלושה המטוסים הראשונים.

גד תחזית זו נטענת כמה טענות, שרק בקושי אפשר להתייחס אליהן ברצינות.

טענה אחת: האירגונים האלה עוסקים ממילא בפיגועים, ומנצלים כל הזדמנות לכך. יירוט המטוס אינו מוסיף ואינו גורע. טענה זו אינה תופסת. יש כאן עניין של מוטיבציה. במצב רגיל נוהגים הסורים בהירות רבה, ומשתרלים מאד שלא להקריח את התבשיל. גם האירגונים השונים נוהגים בהירות יחסית, מתוך ראגה לעצמם. (דווקא היחיד שהוא שלוחרסן — אבני-ידאל — לא היה אמור כלל להיות במטוס.)

סרבוקציה קיצונית — כגון חטיפת מנהיגיהם הנערצים — היתה סורצת את כל הסייגים האלה, וישראל היתה עומדת מול מערכת-טרור טוטאלית. חמורה מזו שעמדה לפנינו ב-1970.